

[Forsvarsministeren]

Den nævnte presseomtale vedrører dels uddannelse af såkaldte afhøringsofficerer, dels afhøringsøvelser i forsvaret.

Uddannelse af afhøringsofficerer gives til det personel, der i en krigssituation vil have til opgave at afhøre eventuelle krigsfanger med henblik på at tilvejebringe størst mulig viden om fjendens hensigter og planer.

Uddannelsen, der omfatter en sproguddannelse og en praktisk og teoretisk uddannelse i afhøring, foregår under iagttagelse af den af Danmarks tiltrådte Genèvekonvention af 12. august 1949 om behandling af krigsfanger.

Tjenesten som afhøringsofficer i krig er reguleret af ovennævnte konvention, der forbyder legemlig eller åndelig tortur eller nogen som helst anden form for tvang over for krigsfanger. Krigsfanger, der nægter at udtale sig, må ikke trues, fornærmes eller udsættes for nogen som helst form for ubehagelig behandling. Konventionen foreskriver også, at afhøring af krigsfanger skal finde sted på et sprog, som de forstår.

Tjenesten er endvidere reguleret af den militære straffelov, der bl.a. fastsætter straf for overtrædelse af den mellemfolkelige overenskomst eller almindelige folkeretlige regler.

Gældende bestemmelser tillader altså ikke anvendelse af metoder, som beskrevet i avisartiklerne, og der foregår derfor heller ikke i forsvaret uddannelse i nogen form for tortur eller vold under uddannelsen af afhøringsofficerer.

Afhøringsøvelser gennemføres med militært nøglepersonel, som for eksempel piloter og personel fra Jægerkorpset – samt ovennævnte afhøringsofficerer – med henblik på at give dette personel indtryk af de fysiske og psykiske belastninger, som de vil kunne komme ud for ved eventuel tilfangetagelse.

Deltagelse som »krigsfanger« i afhøringsøvelserne er altid frivillig, og den deltagende kan til enhver tid efter eget ønske udtræde af øvelsen. En sådan udtræden har ikke indflydelse på bedømmelsen af den pågældende.

Motiveringen for øvelsen er, at det kan have katastrofale følger, såfremt tilfangetagne giver oplysninger til modparten om egne styrker. Det ville derfor være uforsvarligt ikke i mulig udstrækning at give vort eget nøglepersonel et realistisk indtryk af, hvad de kan blive udsat for som krigsfanger. De

bør være bedst muligt udrustet til at modstå afhøringspersonellets pres.

Erfaringer fra tidligere krige og oplysninger om andre landes metoder viser, at grænsen mellem det, som betragtes som nødvendig forhørsteknik, og det, som betragtes som tvang, er meget afhængig af situationen. Endvidere at grænsen for det, som kan betegnes som psykisk tortur, afhænger af den vurderende person eller eventuelt det vurderende samfund.

Da den nyligt tilfangetagne ofte vil være fysisk og psykisk udmattet på grund af de foregående kamphandlinger, vil afhøringsøvelserne oftest foregå efter deltagelse i en flere dages anstrengende feltøvelse og omfattende tilfangetagelse og måske intens afhøring om de militære forhold, som de tilfangetagne forventes at have kendskab til. Afhøringsøvelserne er og må være et forsøg på at demonstrere situationen som krigsfange for deltagerne.

Under afhøringen er der altid en kampdommer og en læge til stede. De deltager ikke i selve afhøringen, men har alene til opgave at sikre, at øvelsesbestemmelserne overholdes, og at den afhørte tages ud af øvelsen, såfremt det skønnes, at den pågældende ikke tåler den belastning, en afhøring er.

Afhøringsøvelserne foregår som nævnt i overensstemmelse med Genèvekonventionen, der forbyder enhver form for tortur. At øvelserne intet har med tortur at gøre, følger alene af, at deltagelsen er frivillig.

Det er i øvrigt karakteristisk, at dette væsentlige forhold ved øvelserne – frivilligheden – ikke nævnes i den bog »Vold og modvold i Danmark«, der behandler emnet og er anledning til presseomtalen.

Det oplyses i bogen, at beskrivelsen af afhøringsøvelserne alene bygger på en enkelt persons udsagn. Heroverfor står, at der i de omtalte øvelser i en årrække har deltaget flere hundrede personer, uden at det har givet anledning til klager.

Det har ikke været muligt at få bekræftet de fremsatte påstande om, at der under afhøringerne skulle være forekommet tilfælde af opbevaring af »krigsfanger« i vandfyldte kældre, indespærring af »krigsfanger« i stål-skabe eller tilfælde af psykiske sammenbrud.